

GYPSUM INITIATIVE 2020-2021

HANKKEEN TOIMINTA, TULOKSET JA SUOSITUKSET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

TAVOITE

Vähentää maatalouden fosforikuormitusta Itämereen edistämällä kipsikäsittelyn käyttöönottoa Itämeren rantavaltioissa

Keinot tavoitteeseen pääsemiseksi

1. Tiedon levittäminen kipsikäsittelyn toimivuudesta ja tarpeellisuudesta Itämeren alueella
2. Tiedon tuottaminen kipsikäsittelyn soveltuvuudesta eri Itämeren maihin
3. Kipsikäsittelystä kiinnostuneiden tahojen yhteistyöverkoston rakentaminen
4. Kipsipilottien toteutuksen edistäminen
5. Kipsikäsittelyn laajamittaisemman käytön valmistelun edistäminen

Hankkeen tilaisuudet ja tapahtumat

HANKKEEN OMAT TILAISUUDET

Tavoitettu
100
asiantuntijaa

1/2020 – – – – – 6/2020 – – – – – 1/2021 – – – – – 6/2021 – – – – – 12/2021

Pohjoismaiden
neuvosto, Kestävä
Pohjola -valiokunta

Virtuaalinen ständi
Itämeristrategian
vuositapahtuma

Itämerihaasteen
kansainvälinen
seminaari

Webinaari
Itämeristrategian
vuositapahtumassa

EU Green Week:
Phosphorus in Europe
research meeting

Tavoitettu
130
asiantuntijaa

OSALLISTUMINEN KANSAINVÄLISIIN SEMINAAREIHIN

TOIMINTA

Yhteistyöverkosto kipsikäsittelyn edistämiseksi

Kipsikokeilut

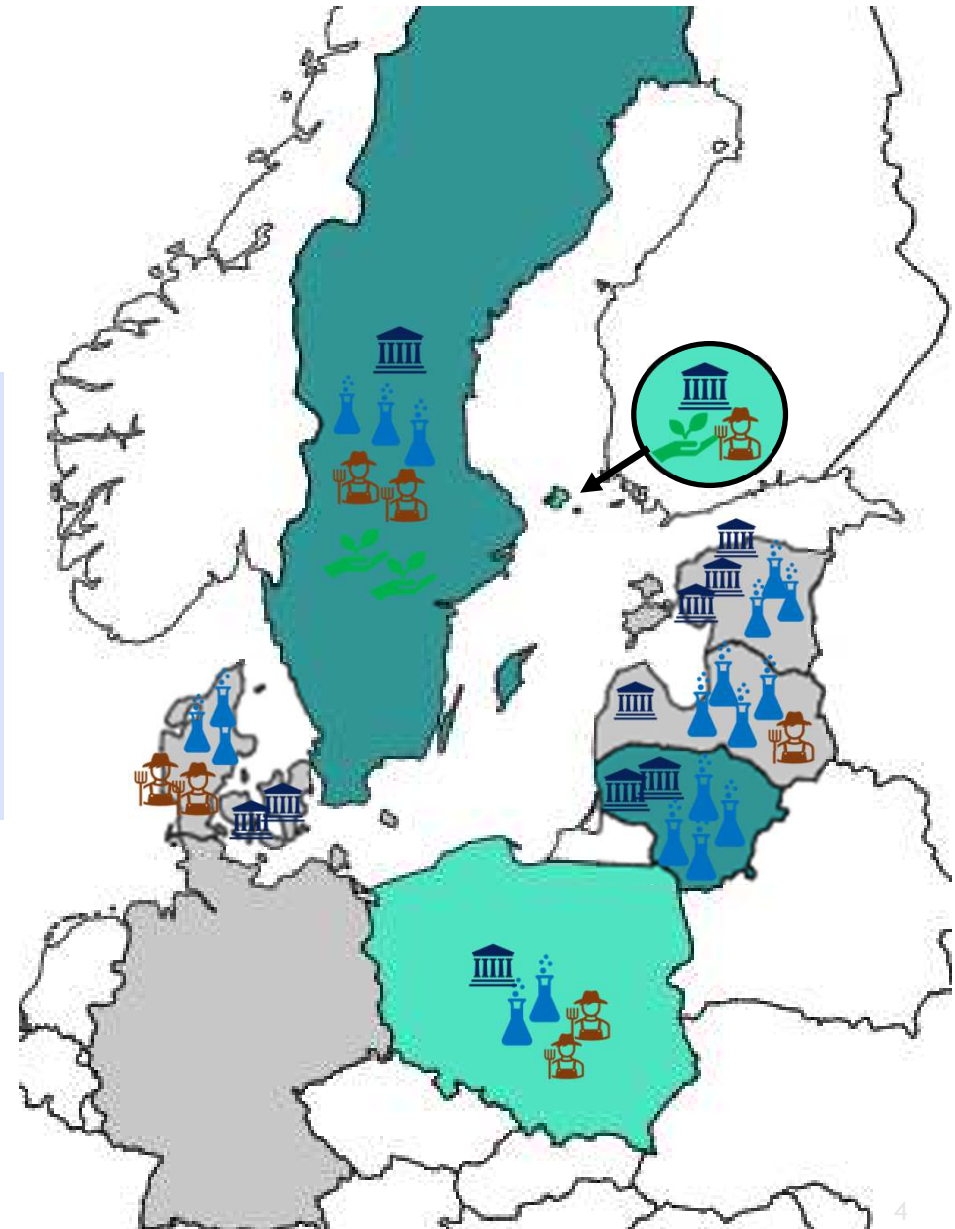
- Toteutunut kipsikokeilu
- Suunnitteilla oleva kipsikokeilu

Työpajoissa tavoitetut tahot

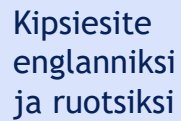
- Viranomaistaho
- Tutkimuslaitos
- Viljelijä/neuvonta-organisaatio
- Ympäristöjärjestö

Verkoston keskustelunaiheet

- Kipsiin liittyvät tutkimustarpeet
- Mahdollisuudet tehdä laboratoriokokeita kipsillä
- Kipsikäsittelyn soveltuvuus eri maihin
 - Viljelijöiden suhtautuminen
 - Potentiaalinen levitysala
 - Kipsin saatavuus ja logistiikka

Tuotetut viestintämateriaalit

Forskningsbevis på att gips är en effektiv vattenskyddsåtgärd

T. Jordmonoliter i regnsimulationer i laboratorieförhållanden

För ytterligare information se <http://journal.aucta.net/>

2. Nummenpää-experimentet (93 ha)

93 hoktar i ett 245-nettar stort utvinningsområde i södra Finland. Jämnningen övervakades med hjälp av onlineansensor och manuell posträkning under 2,5 år efter gipsförbättringen.

Efter gipsbehandling blev avvinningen från jämningsområdet betydligt mindre grumlig. Den partikulärdrifta fiskemolnet minskade med 64 % och den uppvisade fiskeshäkten med en tredjedel.

För ytterligare information se: <https://journal.ku.fi/article/view/5831>

3. Storskaligt pilotprojekt längsån Savijoki (1 550 ha)

är än gjordes till ett kontrollområde som inte glödsbehandlades. Kvalitetskontrollen övervakades med hjälp av korrelationiga miljömätningar och manuell kalibrering. Dessutom studerades glösets effekterna på jordbrukskärlens, jordmånen samt äro organismerna (muskel, fisk,

1. Sjukdom förvärrade gipshandlingen erosionen och uttillippen av partiklarna förlor och minskade även till organismen. Inga skadliga effekter på växtligheten, jordvärmen eller organismerna observerades.

SAIF-karateen-ogusur sportti-2018.pdf [pdf fi nka].

4. Gipsbehandling längs Vanda å (3 500 ha)
Under projektet gipsbehandlades ca 3 500 hektar i södra Finland under 2018–2020.
Först preliminära resultat visar miljöeffekten för vattenmiljöfaktorn ett tydligt minskning av grundvattnets partikulära förorening. Gipsen anses ytterligare minska erosion och fosforutsläpp även i detta område där andra vattenrengöringsåtgärder med inverkning på erosionen fortsatt, såsom vattenspridare för vatten.

For ytterligere informasjon se <http://www.vetsemakke.no/en/projects/the-river-varbia-system-treatment-plant/>

Hankesivut
englanniksi
ja ruotsiksi

John Nurmoo-Saastik | Tulokellisla harkkeltamine | Gynsum Initiative

The project aims to disseminate information to the countries surrounding the Baltic Sea about treating agricultural fields with gypsum as a means of efficient water protection, and to investigate whether this method is applicable in the different countries. The project is led by the

ment from
altic Sea,

John Numminen Säästö | Tuloksellisia hankkeitamme | Gypsum Initiative

Projektets mål är att effektivt sprida information om gipsbehandlingen av åkrar, vilken visat sig vara en effektiv vattenskyddsmetod i Östersjöområdet och klargöra metodens lämplighet i olika länder. Miljöministeriet finansierar projektet med utrikesministeriets anslag för samarbetet kring Östersjön, Barents och Arktis.

STATUS
Projektet främjar
glöpsförsök i
Östersjöregionen.

Video kipsin käytöstä englanniksi

TULOKSET

Lupaavimmat maat ja keskeiset organisaatiot kipsikäsittelyn edistämiseksi

Puola

- Institute of Technology and Life Sciences
- The Institute of Soil Science and Plant Cultivation
- Kujawso-Pomorski Agricultural Advisory Centre
- Agricultural support centre KOWR
- Rural area network KSOW
- Agency for Restructuring and Modernisation of Agriculture ARMiR

Liettua

- Lithuanian Research Centre for Agriculture and Forestry
- Vytautas Magnus University
- Klaipeda University
- Lithuanian Agriculture Advisory Service
- Baltic Environmental Forum

Ruotsi

- RISE
- SLU
- Hav och Vatten
- Greppa Näringen

Tanska

- Aarhus University
- SEGES

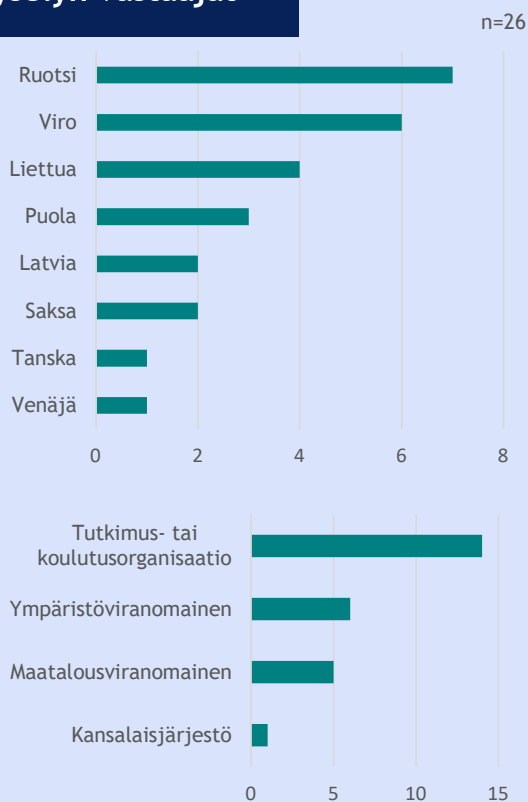
Kiinnostus ja asiantuntemus kipsikäsittelyyn

Mukana viljelypinta-alaltaan ja fosforitaseeltaan suurimmat maat

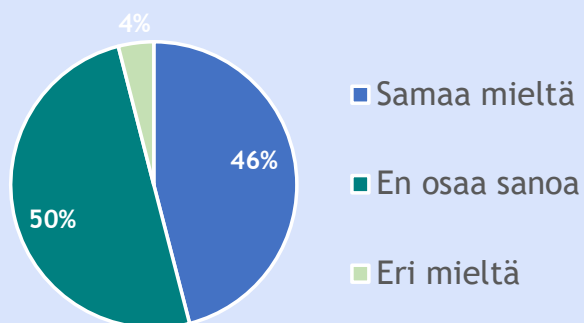
TULOKSET

Sidosryhmäkysely 10/2021

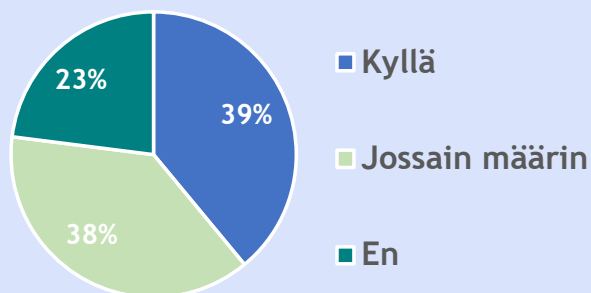
Kyselyn vastaajat

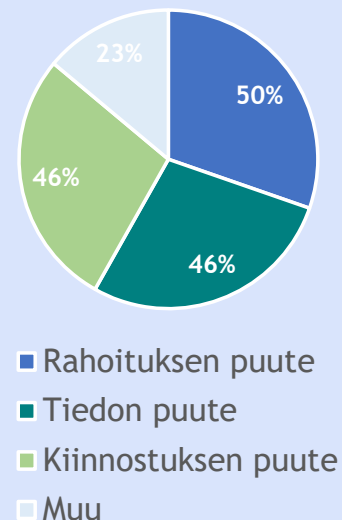
Kipsikäsittely on toimiva maatalouden vesiensuojelukeino

Tiedän, mistä löytää tietoa kipsikäsittelystä

Oleellisimmat esteet kipsikäsittelyn käytölle

Muita mainittuja esteitä

Kipsin saatavuus
 Kipsin soveltuvuus erilaisille maalajeille
 Mahdolliset negatiiviset sivuvaikutukset
 Epävarmuus pitkäaikaisvaikutuksista

TULOKSET

Maakohtaiset tutkimustarpeet

	Viro	Latvia	Liettua	Puola	Ruotsi	Tanska
Kipsin levitys yhdessä lannan tai mineraalilannoitteiden kanssa	X	X	X			
Kipsin ja kalkin yhteiskäyttö			X	X	*	
Kipsin soveltuvuus karkeammille maalajeille	X	X	X	X		X
Kipsikäsittelyn riskit pohjavesialueilla	X					
Vertailu eri maanparannusaineiden hiilijalanjäljistä					X	

Tunnistettu yleinen tutkimustarve

Menetelmäkehitys kipsille reagoivien maalajien kartoittamiseksi

* Kipsikäsittelyyn ja rakennekalkitukseen soveltuvien kohteiden tunnistaminen

SUOSITUKSET

Miten kipsikäsittelyn edistämistä kannattaisi jatkaa

Tutkimusorganisaatiot

1. Yhteistyön jatkaminen tutkijoiden kanssa Puolassa, Liettuassa, Ruotsissa ja Tanskassa
2. Menetelmäkehitys kipsille reagoivien maalajien kartoittamiseksi
3. Tunnistettuihin tutkimustarpeisiin vastaaminen

Viranomaistahot

1. Baltian maiden kannustaminen maatalouden fosforikuormituksen arviointiin
2. Keskustelu maanparannusaineiden hiilijalanjäljistä ruotsalaisten kanssa

HELCOM ja EU

1. Kipsin vaikutusten viestintä epäluulojen hälventämiseksi
2. Kipsikäsittely mukaan vesipuitedirektiivin ja Baltic Sea Action Planin keinovalikoimaan
3. Kipsikäsittely-ohjeistuksen julkaiseminen HELCOM-dokumenttina

Gypsum Initiative

Gypsum Initiative -hanke edisti vuosina 2020-21 peltojen kipsikäsittelyä Itämeren alueen rantavaltioissa.

Hankkeen toteuttivat John Nurmisen Säätiö, Suomen ympäristökeskus ja Helsingin yliopisto. Ympäristöministeriö rahoitti hankkeen ulkoministeriön myöntämällä Itämeren, Barentsin ja arktisen yhteistyön määrärahalla.

Lisätietoja: <https://johnnurmisenfaatiao.fi/hankkeet/#finished-projects>

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment